

PERSBERICHT (kort)

September 2016

UNESCO-werelderfgoed Zollverein

'De mooiste mijn ter wereld': herkenningsteken voor het Ruhrgebied, monument van de industriële architectuur en symbool voor verandering van een industriecomplex tot een attractieve locatie voor cultuur en bedrijfsleven.

Op 14 december 2001 werden de mijn en cokesfabriek Zollverein in Essen officieel opgenomen in de lijst van werelderfgoed van de UNESCO. Het volledig bewaard gebleven complex is een uitstekend voorbeeld van de sociale, economische, esthetische en industriële geschiedenis van het kolen- en staaltijdperk. Tegenwoordig is het UNESCO-werelderfgoed Zollverein de grootste toeristische trekpleister van de regio en een symbool voor de geslaagde verandering van een industriecomplex tot een attractieve locatie voor cultuur, vrije tijd en het bedrijfsleven.

Bezienswaardig: Denkmalpfad ZOLLVEREIN®, Ruhr Museum, kunst, cultuur en evenementen

Zo'n 1,5 miljoen bezoekers komen jaarlijks naar het werelderfgoed Zollverein, bijvoorbeeld om deel te nemen aan een rondleiding over het Denkmalpfad ZOLLVEREIN® – langs de bovengrondse gebouwen van de mijn en de cokesfabriek. Of om het Ruhr Museum of een van talrijke evenementen op het gebied van kunst en cultuur te bezoeken. De reeks ZOLLVEREIN® concerten overtuigt met eersteklas muzikale evenementen in het industrieel erfgoed. Talrijke vrijetijdsactiviteiten, zoals het Zollverein Park, het 'fabriekszwembad' en de ZOLLVEREIN® ijsbaan, trekken bezoekers van heinde en verre. Lokale organisaties, zoals de 'Bürger- und Verkehrsverein im Stadtbezirk VI – Zollverein e.V.', bieden arrangementen voor een bezoek aan het werelderfgoed aan. Voor touroperators die groepsreizen organiseren staat de Sales Guide 2016 ter beschikking, met informatie over alle toeristische mogelijkheden van het UNESCO-werelderfgoed.

Het werelderfgoed Zollverein is al meerdere keren uitgeroepen tot populairste event location van Duitsland. Op een oppervlak van zo'n 14.000 m² biedt ZOLLVEREIN® Convention, de koepelorganisatie voor de lokale eventlocaties, indrukwekkende hallen en andere ruimtes voor onvergetelijke evenementen, congressen of particuliere feesten.

Industriegeschiedenis der superlatieven

Zollverein: hier werd Duitse industriële en economische geschiedenis geschreven. De mijn, met zijn grotendeels geautomatiseerde arbeidsprocessen, gold als grootste en productiefste ter wereld. Tussen 1847 en 1986 werd er in totaal 240 miljoen ton kolen gedolven. Boven en onder de grond waren

Seite 1 von 4

tot 8.000 mijnwerkers in ploegendienst werkzaam. Het ontwerp van het mijncomplex was van de hand van Fritz Schupp (1896–1974) en Martin Kremmer (1894–1945). De nieuwe Zollverein Schacht XII uit 1932 was de eerste volledig gerationaliseerde mijn. Het resultaat werd al meteen als technisch en esthetisch meesterwerk van de moderne architectuur beschouwd. In dezelfde stijl werd, westelijk van Schacht XII, tussen 1957 en 1961 de cokesfabriek Zollverein gebouwd. Deze werd op 12 september 1961 geopend en was tot 1993 in bedrijf.

Behoud door hergebruik

Op 23 december 1986 sloot de Zeche Zollverein, als laatste van in totaal 291 mijnen in Essen, ooit de grootste mijnbouwstad van Europa. Al op 16 december van dat jaar werd het unieke complex op de monumentenlijst gezet. Een jaar later begon de renovatie. Het behoud van de Zollverein was een van de aspecten van de 'Internationalen Bauausstellung (IBA) Emscher Park', een tien jaar durend (1989–1999) toekomstprogramma van de deelstaat Noordrijn-Westfalen. Al in 1997 verhuisde het Design Zentrum NRW naar het voormalige ketelhuis, dat door de Britse architect Norman Foster was verbouwd.

De benoeming tot UNESCO-werelderfgoed in 2001 was ook het startschot voor de verdere verbouwing van het hele complex. De architect Rem Koolhaas ontwikkelde met zijn Rotterdamse Office for Metropolitan Architecture in 2001/2002 het stedenbouwkundige masterplan voor het omvormen van het industriecomplex tot een levendige locatie voor cultuur en bedrijfsleven. De nieuwbouw van het SANAA-gebouw en de verbouwing van de kolenwasserij tot het RUHR.VISITORCENTER Essen en tentoonstellingsruimte voor het Ruhr Museum waren tot 2010 de belangrijkste ingrepen. In dat jaar vierden zo'n 100.000 bezoekers op het werelderfgoed Zollverein de opening van het Europese cultuurhoofdstadjaar 'RUHR.2010'.

Structuurveranderingen als kans

De locatie Zollverein staat tegenwoordig synoniem voor een identiteit-scheppende herinneringscultuur van het Ruhrgebied en tegelijkertijd toekomstgerichte gebiedsontwikkeling. Het Red Dot Design Museum, het Performing Arts Choreographische Zentrum NRW (PACT) en de kunstateliers zijn, evenals bijna 40 jonge bedrijven, in de voormalige fabrieksgebouwen ondergebracht. Het ontwikkelingspotentieel is nog lang niet uitgeput: tot aan de zomer van 2017 wordt op de plek waar vroeger de opslagplaats stond van Schacht 1/2/8 een nieuw gebouw voor de vakgroep vormgeving van de Folkwang Universität der Künste gebouwd. Bovendien zal eind 2017 een nieuw hotel worden geopend.

In het voorjaar van 2016 is bovendien de bouw van de nieuwe centrale van de RAG AG op het terrein van de cokesfabriek af. Al in 2012 was de RAG-dochter RAG MI officieel naar de Zollverein verhuisd. Dit was de aanleiding voor de uitbreiding van het complex bij de cokesfabriek als duurzame vestigingslocatie op basis van het masterplan van Rem Koolhaas. In het spanningsveld tussen bestaande structuren en nieuwe ideeën blijft de unieke industriële architectuur bewaard en wordt tegelijkertijd aan de vele eisen die de creatieve industrie stelt tegemoetgekomen. De eerste huurder –

het sterk groeiende productontwikkelingsbureau MMID uit Essen – zal begin 2016 de ruimtes in het 'Kammgebäude' betrekken. Ook voor de toekomstige vormgeving van het terrein als event location worden nieuwe lijnen uitgezet. In de herfst van 2016 zal het nieuwe GRAND HALL ZOLLVEREIN® in de voormalige zuiger- en compressorhal worden geopend. Met zijn oppervlakte van 5.000 m² behoort het dan tot de grootste event locations van het Ruhrgebied.

Evenementen 2016 (een selectie)

tot 31-1-2016	Thomas Prochnow 'De tweede openbare ruimte – een overzichtstentoonstelling'
maart - augustus 2016	'Erich Grisar, Foto 's van het Ruhrgebied 1928-1933', tentoonstelling Ruhr Museum
mei 2016 – februari 2017	'Rock & Pop im Pott', tentoonstelling Ruhr Museum
22-5-2016	Internationale Museumdag in het Ruhr Museum
3 t/m 5 juni 2016	contemporary art ruhr (C.A.R.) 2015, beurs voor mediakunst
5-6-2016	Werelderfgoeddag
25-6-2016	ExtraSchicht: Nacht van de industriecultuur
5-31 juli 2016	Tentoonstelling over de Red Dot Award 2016
25 t/m 28-8-2016	Gourmet-Meile Metropole Ruhr (culinair festival)
10-9-2016	Loopevenement werelderfgoed ZOLLVEREIN®
24 t/m 25-9-2016	27e groot mijnfeest
3-10-2016	Open dag 'Programma met de muis'
oktober 2016 t/m mei 2017	'Opgegraven, archeologie in het Ruhr Museum', tentoonstelling
28 t/m 30-10-2016	contemporary art ruhr (C.A.R.) 2015, de innovatieve kunstbeurs
Begin december 2016 t/m begin januari 2017	ZOLLVEREIN® IJsbaan

Meer informatie: www.zollverein.de/nl

Stiftung Zollverein: structuur en taken

De Stiftung Zollverein is een organisatie met een relatief korte, maar belangrijke traditie. Al meer dan 15 jaar stimuleert zij de cultuur en monumentenzorg van de mijn en cokesfabriek Zollverein. Sinds 2010 is de stichting eigenaar van het complex van de voormalige mijn en cokesfabriek Zollverein.

Seite 3 von 4

Taken die in de statuten van Stiftung Zollverein zijn vastgelegd, zijn het behoud van de historische gebouwen en installaties volgens de regels van de monumentenzorg, en het hergebruik van het complex. Het doel is de Zollverein tot een levendige en attractieve toekomstlocatie te ontwikkelen, waar de bijzondere combinatie van industrieel monument, design, kunst en cultuur in alles zichtbaar is.

De stichting die tot algemeen nut dient, is in november 1998 door de stad Essen en de deelstaat Noordrijn-Westfalen opgericht. Later kwam Landschaftsverband Rheinland er nog bij. Het stichtingsdoel is het behoud van het werelderfgoed, het stimuleren van cultuur en de ontwikkeling van de Zollverein tot een internationale locatie voor cultuur en het bedrijfsleven.